

Memo wijzigingen NOM Keur Maatlat versie 1.14

Onderwerp	Wijzigingen NOM Keur Maatlat versie 1.1 (2017) naar versie 1.14 (2018)
Datum	19 februari 2018
Versie	0.1
Auteurs	Felix Knipschild, Marten Witkamp
Auteursrechten	© Copyright 2018 door Vereniging De BredeStroomversnelling Niets uit dit document mag oneigenlijk gebruikt of zonder toestemming gedeeld worden.
Aantal pagina's	6 pagina's inclusief deze

Aanmeldformulier en keuze maatlat

Het aanvraagformulier voor NOM concepten / proposities is geïntegreerd in de maatlat (invulformulier). Er hoeft dus geen apart aanvraagformulier meer ingeleverd te worden bij het secretariaat van de Stroomversnelling bij aanvraag van het NOM Keur.

Het aantal markten waar een NOM Keurmerk op van toepassing is wordt uitgebreid. De eerste versie van de maatlat was geschikt voor renovatie van laagbouw huurwoningen. Uitbreiding vindt plaats van huur naar koop, van renovatie naar nieuwbouw en van laagbouw naar hoogbouw. In het invulformulier is een optie toegevoegd om de juiste variant van de maatlat te selecteren.

Varianten van de maatlat die in ontwikkeling zijn worden weergegeven op het aanvraagformulier. Daarbij wordt ook een contactpersoon vermeld, zodat eventueel contact gezocht kan worden over de status van de ontwikkelingen.

Ontwikkeling maatlat varianten

Er zijn twee varianten van de maatlat doorontwikkeld naar een nieuwe versie:

- Maatlat 1.1 – huur, renovatie, laagbouw (voorheen maatlat 1.05)
- Maatlat 1.1 – huur, nieuwbouw, laagbouw (voorheen maatlat 1.03)

Daarnaast zijn er twee varianten aan de maatlat toegevoegd:

- Maatlat 1.0 – koop, renovatie, laagbouw
- Maatlat 1.0 – koop, nieuwbouw, laagbouw

Maatlat 1.1 - huur, renovatie, laagbouw (voorheen maatlat 1.05)

De wijzigingen in de maatlat betreffen met name een verscherping van de definities, het toevoegen van een advies of het samenvoegen van verschillende onderdelen. Daarnaast zijn er een aantal themabladen ontwikkeld die meer inzicht geven in processen (voorbeeld: ruimtelijke kwaliteit, brandveiligheid). De nieuwe maatlat verwijst naar deze nieuwe themabladen of vraagt om deze te raadplegen voor het NOM Keur.

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle wijzigingen.

Onderdeel	Sub Onderdeel	Wijziging
-----------	---------------	-----------

Comfort	Warm Tapwater	De bewijslast is gewijzigd: Berekening energieprestatie conform NEN 7120. Onderliggende rekenmethodiek wordt ingezet om beschikbare volume warm tapwater te bepalen.
Comfort	<ul style="list-style-type: none"> • Temperatuur in verblijfsruimten • Temperatuur in de badkamer 	Toevoeging van het advies om 21 graden binnen de energiebundel beschikbaar te stellen, met een installatie die tot tenminste 25 graden kan verwarmen. Bewoners vinden het niet erg om bij te betalen voor een warmere woning en vinden regelbaarheid een belangrijk thema.
Comfort	<ul style="list-style-type: none"> • Maximale luchtsnelheid (tocht) • Temperatuurverschil 	Samenvoeging van twee subonderdelen: de maximale luchtsnelheid is hetzelfde gebleven in de eis (0,20 m/s), er is aan toegevoegd dat de temperatuur van de luchtstroom maximaal 5 graden Celsius lager mag zijn dan de temperatuur van de ruimte.
Financieel	Woonlastenwaarborg	Toevoeging van het volgende advies: het wordt aangeraden een ruime compensatieregeling op te nemen voor bewoners voor het geval de beloofde prestaties niet worden gehaald, om grotere schade te voorkomen.
Toepasbaarheid	Opties	Toevoeging van het volgende aan de eis: aanbod dat invloed heeft op energieprestatie afdoende compenseren zodat voldaan blijft aan NoM / EPV Indien optie invloed heeft op Ag en verliesoppervlak, dan altijd nieuwe EPV berekeningen maken.
Toepasbaarheid	Flora & Fauna → Natuurinclusief renoveren	Hernoemd na lanceren van de gedragscode natuurinclusief renoveren.
Toepasbaarheid	Ruimtelijke kwaliteit	Toegevoegd aan de maatlat. Het Themablad Ruimtelijke Kwaliteit schrijft voor dat in een vroeg stadium contact van een project wordt gezocht met de lokale welstandscommissie. Dit is om latere vertraging te voorkomen. Zie voor meer informatie ook het themablad Ruimtelijke Kwaliteit.
Toepasbaarheid	Netbeheer	Toevoeging van de verwijzing naar het Themablad netbeheer (publicatie begin 2018)

Toepasbaarheid	Brandveiligheid	De eis is veranderd. Er wordt nu gevraagd om volgens het Themablad Brandveiligheid te werken.
Energiesysteem	Maximum vraag/aanbod vermogen van het energiesysteem	Toevoeging van de verwijzing naar het Themablad netbeheer (publicatie begin 2018)
Ruimteverwarming	Energiedrager warmteopwekker	Aangepaste eis: de gebruikte energie moet op perceel van de woning zijn opgewekt (voorheen binnen 10 km van de woning)
Warm Tapwater	Energiedrager warmteopwekker	Samengevoegd met bovenstaande wijziging.
Saldeerbare, hernieuwbaar opgewekte finale energie	Energiedrager warmteopwekker	Aangepaste eis: de gebruikte energie moet op perceel van de woning zijn opgewekt (voorheen binnen 10 km van de woning)

Maatlat 1.1 - huur, nieuwbouw, laagbouw (voorheen maatlat 1.03)

De wijzigingen in de maatlat betreffen met name een verscherping van de definities, het toevoegen van een advies of het samenvoegen van verschillende onderdelen. Daarnaast zijn er een aantal themabladen ontwikkeld die meer inzicht geven in processen (voorbeeld: ruimtelijke kwaliteit, brandveiligheid). De nieuwe maatlat verwijst naar deze nieuwe themabladen of vraagt om deze te raadplegen voor het NOM Keur.

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle wijzigingen.

Onderdeel	Sub Onderdeel	Wijziging
Energie	Netto jaarlijkse warm tapwater warmtevraag	Toevoeging van het volgende advies: Let er op dat de beschikbare hoeveelheid energie voor warm tapwater goed afgestemd is op de gegarandeerde hoeveelheid warm tapwater (zie onder 'comfort'). Energie voor opwekking van warm tapwater moet ook duurzaam opgewekt worden (zie eisen elders).
Comfort	Warm Tapwater	De bewijslast is gewijzigd: Berekening energieprestatie conform NEN 7120. Onderliggende rekenmethodiek wordt ingezet om beschikbare volume warm tapwater te bepalen.
Comfort	<ul style="list-style-type: none"> • Temperatuur in verblijfsruimten 	Toevoeging van het advies om een installatie te gebruiken die tot tenminste 24 graden kan verwarmen. Bewoners vinden het niet erg om bij te

	<ul style="list-style-type: none"> • Temperatuur in de badkamer 	betalen voor een warmere woning en vinden regelbaarheid een belangrijk thema.
Comfort	Maximale Luchtsnelheid (tocht)	Toevoeging advies: WTW toepassen
Comfort	Temperatuuroverschrijding	Toevoeging advies: Aanvullend zal de woning inbraakveilig gespuid moeten kunnen worden (deze eis wordt elders verwoord). Notitie R1393-1-NO van Peutz geeft aanvullende suggesties voor hoe temperatuurverschrijding te meten.
Comfort	Temperatuurverschil	Komt te vervallen. Samengevoegd met Comfort-Maximale luchtsnelheid (tocht)
Comfort	<ul style="list-style-type: none"> • Daglichttoetreding • Luchtgeluidisolatie tussen woningen • Contactgeluidisolatie tussen woningen 	Komen te vervallen in de maatlat NOM Keur, omdat de eis gelijk is aan het Bouwbesluit Nieuwbouw.
Comfort	Maximale geluidsniveau van installatiedelen buiten de woning	<p>Toegevoegd advies: N.B. het gaat niet om de gemiddelde geluidsdruk, maar de maximale.</p> <p>N.B. het kan zijn dat de geluidsdruk bij de burens hoger is dan bij de bewoners.</p> <p>N.B. de plaatsing van de microfoon is belangrijk. Die mag aan de binnenkant van het raam met het raam op kiepstand.</p> <p>Meer informatie via Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai</p>
Toepasbaarheid	Flora & Fauna	Subonderdeel is komen te vervallen, de gedragscode natuurinclusief renoveren is alleen toepasbaar bij renovatie.
Toepasbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke kwaliteit • Netbeheersing 	Beide zijn toegevoegd en verwijzen naar (respectievelijk) het themablad ruimtelijke kwaliteit en themablad netbeheersing die zijn gericht op het voorkomen van oponthoud in de uitvoering van het project.

Energiesysteem	Maximum vraag/aanbod vermogen van het energiesysteem	Toevoeging van de verwijzing naar het Themablad netbeheer (publicatie begin 2018)
Ruimteverwarming	Energiedrager warmteopwekker	Aangepaste eis: de gebruikte energie moet op perceel van de woning zijn opgewekt (voorheen binnen 10 km van de woning)
Warm Tapwater	Energiedrager warmteopwekker	Samengevoegd met bovenstaande wijziging.
Saldeerbare, hernieuwbaar opgewekte finale energie	Energiedrager warmteopwekker	Aangepaste eis: de gebruikte energie moet op perceel van de woning zijn opgewekt (voorheen binnen 10 km van de woning)

Nieuwe maatlatten: Koop

De varianten voor de particuliere markt (koop) zijn ten opzichte van de huurmarkt erg anders. De eisen voor de woning blijven grotendeels gelijk, maar de bewijslast en wetgeving zijn significant anders. Een overzicht van de grootste wijzigingen:

- De EPV komt te vervallen in deze markt. De maatlat verwijst in plaats hiervan onder andere naar BENG voor nieuwbouw en tijdelijke ministeriele regeling hypothecair krediet.
- Wijzigingen wat betreft eisen en advies voor de huurmarkt (zoals omschreven in de tabellen hierboven) zijn op eenzelfde manier opgenomen in de maatlat koop.
- Het woonlastenwaarborg komt te vervallen, inzicht geven in de gevolgen blijft wel een vereiste.
- De eis om een monitoringssysteem te plaatsen in vervallen. Indien er wel een monitoringssysteem aangeboden wordt gelden dezelfde eisen.

Inhoudelijk zijn de eisen in de maatlat tussen huur en koop dusdanig veranderd dat hier niet alle veranderingen in een tabel worden weergegeven.